

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

21. detsember 2021 *

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste täitmine tsiviil- ja kaubandusajades – Määrus (EL) nr 1215/2012 – Artikli 7 punkt 2 – Valikuline kohtualluvus lepinguvälise kahju puhul – Isikut väidetavalt halvustavate märkuste avaldamine internetis – Kahju tekkimise paik – Kohtud igas liikmesriigis, mille territooriumil on internetis avaldatud teabesisu kättesaadav või on olnud kättesaadav

Kohtuasjas C-251/20,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Cour de cassationi (Prantsusmaa kassatsioonikohus) 13. mai 2020. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. juunil 2020, menetluses

Gtflix Tv

versus

DR,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident L. Bay Larsen, kodade presidendid A. Arabadjiev, A. Prechal, I. Jarukaitis ja N. Jääskinen, kohtunikud T. von Danwitz, M. Safjan (ettekandja), L. S. Rossi, A. Kumin ja N. Wahl,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Gtflix Tv, esindajad: advokaadid P. Spinosi, L. Chevallier ja A. Michel,
- Prantsuse valitsus, esindajad: E. de Moustier ja A. Daniel,
- Kreeka valitsus, esindajad: S. Chala, A. Dimitrakopoulou ja K. Georgiadis,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Heller ja M. Wilderspin,
olles 16. septembri 2021. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 7 punkti 2.
- 2 Taotlus on esitatud Tšehhi Vabariigis asuva täiskasvanutele mõeldud meelelahutuse äriühingu Gtflix Tv ja Ungaris elava selle valdkonna ühe teise ettevõtja DRi vahelises vaidluses, mille ese on nõue parandada ja kustutada seda äriühingut väidetavalt halvustavad märkused, mille see ettevõtja oli üles laadinud mitmel veebisaidil ja mitmes veebifoorumis, ning nõue hüvitada selle internetis avaldamisega tekitatud kahju.

Õiguslik raamistik

- 3 Nagu nähtub määruse nr 1215/2012 põhjendusest 4, on määruse eesmärk siseturu häireteta toimimise huvides ühtlustada kollisiooninormid kohtualluvuse kohta tsiviil- ja kaubandusasjades ning tagada see, et liikmesriikides tehtud kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne.
- 4 Määruse põhjendused 15 ja 16 on sõnastatud järgmiselt:
 - „(15) Kohtualluvuse eeskirjad peaksid olema hästi prognoositavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga. Seepärast peaks alati olema tagatud kohtualluvus kostja elukoha alusel, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui vaidluse sisu või poolte autonoomia eeldab teistsugust seost. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida vastuolulist kohtualluvust, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt kindlaks määratud.
 - (16) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvuse määramisel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele. Tihe seos peaks tagama õiguskindluse ja hoidma ära võimaluse, et kostja vastu esitataks hagi liikmesriigi kohtusse, mida ta ei saanud mõistlikult ette näha. See on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.“
- 5 Kohtualluvuse eeskirjad sisalduvad nimetatud määruse II peatükis. Määruse nr 1215/2012 II peatüki 1. jagu „Üldsätted“ sisaldab artikleid 4–6.
- 6 Selle määruse artikli 4 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesoleva määruse kohaselt esitataks hagi isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse sõltumata nende kodakondsusest.“

7 Määruse artikli 5 lõikes 1 on sätestatud:

„Isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib hagi esitada teise liikmesriigi kohtusse üksnes käesoleva peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.“

8 Sama määruse II peatüki 2. jao „Valikuline kohtualluvus“ artikli 7 punktis 2 on ette nähtud:

„Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis:

[...]

2) lepinguvälise kahju puhul selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda;“.

9 Määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 sõnastus on sisuliselt identne nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42), mis tunnistati kehtetuks määrusega nr 1215/2012, artikli 5 punkti 3 sõnastusega.

10 Määruse nr 1215/2012 II peatüki 4. jagu „Kohtualluvus tarbijalepingute puhul“ sisaldab selle määruse artikli 17 lõiget 1, milles on sätestatud:

„1. Asjades, mis puudutavad lepinguid, mille isik on tarbijana sõlminud oma majandustegevusest või kutsealast sõltumatul eesmärgil, määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao alusel, ilma et see piiraks artikli 6 ja artikli 7 punkti 5 kohaldamist, kui tegemist on:

[...]

c) muudel juhtudel lepinguga, mis on sõlmitud isikuga, kes tegeleb tarbija alalise elukoha liikmesriigis äri- või kutsetegevusega või kelle selline tegevus on mis tahes vahenditega suunatud nimetatud liikmesriiki või mitme liikmesriigi hulgas ka nimetatud liikmesriiki, ning kui leping kuulub sellise tegevuse raamesse.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

11 Gtflix Tv, kelle asukoht on Tšehhi Vabariigis ja kelle huvide kese on selles liikmesriigis, toodab ja levitab eelkõige oma veebisaidi kaudu audiovisuaalset sisu, mis on mõeldud täiskasvanutele. DR, kelle elukoht on Ungaris, on sama žanri filmide režissöör, produtsent ja levitaja, kelle filme turustatakse Ungaris majutatud veebisaitidel.

12 Gtflix Tv heidab DRile ette tema suhtes halvustavate märkuste tegemist, mida DR levitas mitmel veebisaidil ja mitmes veebifoorumis.

13 Pärast seda, kui nimetatud äriühing oli esitanud DRile ametliku palve need märkused kustutada, esitas ta tribunal de grande instance de Lyoni (Lyoni esimese astme kohus, Prantsusmaa) presidendile taotluse algatada esialgse õiguskaitse menetlus, et kohustada DRi rahatrahvi hoiatusel lõpetama Gtflix Tv ja sellele äriühingule kuuluva veebisaidi halvustamise ning avaldama igas asjaomases foorumis prantsus- ja ingliskeelse ametliku teate, seejärel lubama Gtflix Tv-l avaldada kommentaar DRi hallatavates foorumites, ja lõpuks maksma Gtflix Tv-le sümboolselt ühe euro hüvitiseks tema varalise kahju eest ja ühe euro mittevaralise kahju eest.

- 14 DR esitas sellele kohtule Prantsuse kohtu kohtualluvuse puudumise vastuväite, mis rahuldati 10. aprilli 2017. aasta kohtumäärusega.
- 15 Gtflix Tv esitas selle kohtumääruse peale apellatsioonkaebuse cour d'appel de Lyonile (Lyonis apellatsioonikohus, Prantsusmaa), suurendades Prantsusmaal kantud varalise ja mittevaralise kahju hüvitamiseks nõutud esialgse summat 10 000 euronit. 24. juuli 2018. aasta kohtuotsuses nõustus ka see kohus kohtualluvuse puudumise vastuväitega.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses heidab Gtflix Tv ette, et nimetatud kohtuotsuses tuvastati, et asi ei kuulu mitte Prantsuse kohtute, vaid Tšehhi kohtute alluvusse, samas kui tema arvates on liikmesriigi kohtutel kohtualluvus lahendada selle liikmesriigi territooriumil internetis avaldatud teabesisuga tekitatud kahjuga seotud juhtumeid niipea, kui see sisu on selles liikmesriigis saadaval. Gtflix Tv väidab, et cour d'appel de Lyon (Lyonis apellatsioonikohus, Prantsusmaa) rikkus määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2, kui ta Prantsuse kohtute kohtualluvuse välistamiseks otsustas, et sellest ei piisa, kui halvustavaks peetavad märkused on saadaval asja menetleva kohtu tööpiirkonnas, vaid need märkused peavad ka pakkuma mõningast huvi selles piirkonnas elavatele internetikasutajatele ja võivad seal kahju põhjustada.
- 17 Arvestades 17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsust Bolagsupplysningen ja Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766), otsustas eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Prantsuse kohtutel puudub kohtualluvus menetleda väidetavalt halvustavate märkuste kustutamise ja pressiteate avaldamise teel andmete parandamise taotlust, eelkõige põhjusel, et Gtflix Tv huvide kese on Tšehhi Vabariigis ja DR elab Ungaris.
- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib siiski teada, kas isik, kelle arvates on halvustavaid märkusi internetis levitades rikutud tema õigusi ning kes nõuab korrigeerimist nii andmete parandamist ja teabesisu kustutamist kui ka sellega põhjustatud mittevaralise ja varalise kahju hüvitamist, võib vastavalt 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsusele eDate Advertising jt (C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punktid 51 ja 52) pöörduda kohtusse igas liikmesriigis, mille territooriumil on need internetis avaldatud märkused kättesaadavad või on olnud kättesaadavad, nõudes selle liikmesriigi territooriumil tekitatud kahju hüvitamist, või tuleb tal vastavalt 17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsusele Bolagsupplysningen ja Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 48) esitada see hüvitisenõue kohtusse, mille kohtualluvusse kuulub andmete parandamiseks ja halvustavate märkuste kustutamiseks kohustamine.
- 19 Neil asjaoludel otsustas Cour de cassation (kassatsioonikohus, Prantsusmaa) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [määruse nr 1215/2012] artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et isik, kelle arvates on halvustavaid märkusi internetis levitades rikutud tema õigusi ning kes nõuab korrigeerimist nii andmete parandamist ja teabesisu kustutamist kui ka mittevaralise ja varalise kahju hüvitamist, võib vastavalt 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsusele eDate Advertising jt (C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punktid 51 ja 52) pöörduda kohtusse igas liikmesriigis, mille territooriumil on internetis avaldatud teabesisu kättesaadav või on olnud kättesaadav, nõudes selle liikmesriigi territooriumil tekitatud kahju hüvitamist, või tuleb tal vastavalt 17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsusele Bolagsupplysningen ja Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 48) esitada see hüvitisenõue kohtusse, mille kohtualluvusse kuulub andmete parandamiseks ja halvustavate kommentaaride kustutamiseks kohustamine?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 20 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et isik, kes leiab, et teda halvustavaid märkusi internetis avaldades on rikutud tema õigusi ning kes nõuab samal ajal esiteks internetis avaldatud teda puudutavate andmete parandamist ja teabesisu kustutamist ning teiseks selle internetis avaldamisega tekitatud mittevaralise ja varalise kahju hüvitamist, võib pöörduda kohtusse igas liikmesriigis, mille territooriumil on need märkused kättesaadavad või on olnud kättesaadavad, nõudes hüvitist kahju eest, mis tekkis talle liikmesriigis, mille kohtusse on pöördutud, isegi kui selle kohtu kohtualluvusse ei kuulu parandamise ja kustutamise nõude lahendamine.
- 21 Sellega seoses tuleb märkida, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktis 2 on ette nähtud, et isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis lepinguvälise kahju puhul selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda.
- 22 Kuna määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkt 2 on samaväärne määruse nr 44/2001 artikli 5 punktiga 3, siis kehtib Euroopa Kohtu poolt viimase kohta antud tõlgendus ka selle sätte suhtes (vt 17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 23 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb lepinguvälise kahju puhul tõlgendada valikulise kohtualluvuse eeskirja autonoomselt, võttes arvesse selle määruse süsteemi ja eesmarke, mille osa see eeskiri on (17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 24 See valikulise kohtualluvuse eeskiri põhineb vaidluse eriti tihedal seosel kahju tekitanud juhtumi toimumise või toimuda võimise paiga kohtuga, mis õigustab sellele kohtule kohtualluvuse andmist tõrgeteta õigusemõistmise ja menetluse otstarbeka korraldamise kaalutlustel (17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Nagu nähtub määruse nr 1215/2012 põhjendusest 16, peaks niisugune tihe seos tagama õiguskindluse ja hoidma ära võimaluse, et kostja vastu esitatakse hagi liikmesriigi kohtusse, mida ta ei saanud mõistlikult ette näha; see aspekt on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust (vt selle kohta 17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 28).
- 26 Lepinguvälise kahju asjades aga on selle paiga kohtul, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda, üldjuhul parimad tingimused kohtuasja lahendamiseks eelkõige tänu tihedale seosele vaidluse esemega ning kergemale tõendite kogumise võimalusele (17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 27 Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale peetakse väljendiga „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda“ silmas nii kahjustava sündmuse kui ka kahju tekkimise paika, kuna kumbki neist võib asjaoludest olenevalt osutada eriti kasulikuks nii tõendamise kui ka menetluse korraldamise seisukohast (17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 28 Miski eelotsusetaotluses ei osuta sellele, et põhikohtuasi puudutaks võimalust pöörduda Prantsuse kohtusse kahjustava sündmuse paiga alusel. Samas tekib küsimus, kas asi kuulub väidetava kahju tekkimise paiga alusel Prantsuse kohtute alluvusse. Lisaks, nagu märkis eelotsusetaotluse esitanud kohus, ei taotlenud Gtflix Tv, et põhikohtuasjas kõne all olevad andmed ja märkused ei oleks Prantsusmaa territooriumil kättesaadavad.
- 29 Selle kohta on Euroopa Kohus märkinud hagi suhtes, milles nõutakse trükimeedias avaldatud laimava artikliga väidetavalt tekitatud mittevarelise kahju hüvitamist, et kannatanu võib esitada väljaandja vastu kahju hüvitamise hagi iga liikmesriigi kohtutesse, kus väljaannet levitati ja kus kannatanu mainet tema sõnul kahjustati, kusjuures neil kohtutel on kohtualluvus määrata hüvitis vaid selle kahju eest, mis tekkis kohtu asukohariigis (7. märtsi 1995. aasta kohtuotsus Shevill jt, C-68/93, EU:C:1995:61, punkt 33).
- 30 Mis konkreetsemalt puudutab väiteid isikuõiguste rikkumise kohta veebisaidil avaldatud teabesisuga, siis on Euroopa Kohus otsustanud, et vastavalt määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktile 2 võib isik, kes leiab, et talle on kahju tekitatud, pöörduda kogu kahju hüvitamiseks nõudega kas selle liikmesriigi kohtute poole, kus on selle teabesisu avaldaja asukoht kahjustava sündmuse paiga alusel, või selle liikmesriigi kohtute poole, kus on tema huvide kese kahju tekkimise paiga alusel. See isik võib kogukahju hüvitamise nõude asemel esitada ka nõude iga liikmesriigi kohtusse, mille territooriumil on või oli internetis avaldatud teabesisu kättesaadav. Neil kohtutel on kohtualluvus tuvastada vaid kahju, mis tekkis selle liikmesriigi territooriumil, mille kohtusse on pöördutud (vt selle kohta 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 52).
- 31 Niisugust kohtusse pöördumise võimalust saab kasutada ka juriidiline isik, kes tegeleb majandustegevusega ning nõuab hüvitist kahju eest, mida tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride kustutamata jätmisega tema ärimainele tekitati (vt selle kohta 17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 44).
- 32 Võttes arvesse asjaolu, et veebisaidil avaldatud andmed ja teabesisu on kõikjal kättesaadavad ning nende levitamise ulatus on põhimõtteliselt üleilmne, on Euroopa Kohus siiski täpsustanud, et hagi, milles palutakse andmete parandamist ja teabesisu kustutamist, on üks ja jagamatu ning järelkult võib selle esitada vaid kohtule, mille kohtualluvusse kuulub kogu kahju hüvitamise nõude lahendamine, ja mitte kohtule, millel niisugust kohtualluvust ei ole (17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 48).
- 33 Sellest järeldub, et vastavalt määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktile 2 võib isik, kes leiab, et talle on andmete veebisaidil avaldamisega kahju tekitatud, pöörduda nende andmete parandamise ja internetis avaldatud teabesisu kustutamiseks kas selle sisu väljastaja asukoha kohtusse või kohtusse, mille tööpiirkonnas asub selle isiku huvide kese.
- 34 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul tuleb „vajaliku sõltuvussuhte“ tõttu andmete parandamise ja internetis avaldatud teabesisu kustutamise nõude ning sellega kaasneva, internetis avaldamisega põhjustatud kahju täieliku või osalise hüvitamise nõude vahel asuda seisukohale, et ühel käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis nimetatud kohtul on erandlik kohtualluvus mõlema nõude läbivaatamiseks. Tõrgeteta õigusemõistmise kaalutlused võivad seega seda erandliku kohtualluvuse määramist õigustada.

- 35 Selline kohtualluvuse määramine ei saa siiski tuleneda määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktist 2, nagu seda on tõlgendatud käesoleva kohtuotsuse punktis 32, kuna erinevalt andmete parandamise ja teabesisu kustutamise nõudest, mis on üks ja jagamatu, võib kahju hüvitamist käsitleva nõude ese olla kas täielik või osaline hüvitamine. Kuigi asjaolu, et andmete parandamise ja teabesisu kustutamise taotluse saab esitada ainult sellele kohtule, millel on kohtualluvus lahendada kogu kahju hüvitamise nõuet, on põhjendatud sellega, et niisugune nõue on üks ja jagamatu, ei ole seevastu aga õigustatud see, kui samal põhjusel välistatakse selle hageja õigus esitada kahju osalise hüvitamise nõue mis tahes muule kohtule, mille tööpiirkonnas on tema hinnangul talle tekitatud kahju.
- 36 Pealegi ei tulene vajadus määrata erandlik kohtualluvus internetis avaldatud teabesisu väljastaja asukoha kohtule või kohtule, mille tööpiirkonnas on hageja huvide kese, eelkõige sellest, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus esitleb „vajaliku sõltuvussuhtena“ ühelt poolt internetis avaldatud andmete parandamise ja teabesisu kustutamise nõude ning teiselt poolt selle internetis avaldamisega tekitatud kahju hüvitamise nõude vahel. Nimelt, kuna sõltumata nende nõuete aluseks olevate faktiliste asjaolude samasusest on nende ese, alus ja jagatavus erinevad, ei ole õiguspärane vajadust, et neid koos analüüsiks üksainus kohus.
- 37 Niisuguse kohtualluvuse määramine ei ole kohustuslik ka tõrgeteta õigusemõistmise seisukohast.
- 38 Sellega seoses on kohtul, millel on kohtualluvus tuvastada üksnes kahju oma asukohaliikmesriigis, täiesti võimalik selles liikmesriigis toimuva menetluse raames ning seal kogutud tõendite alusel hinnata väidetava kahju tekkimist ja ulatust.
- 39 Lisaks sellele aitab asjaolu, et hageja võib esitada kahju hüvitamise hagi mis tahes liikmesriigi kohtutele, millel on kohtualluvus tuvastada oma asukohaliikmesriigis tekitatud kahju, kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele juhul, kui hageja huvide keset ei ole võimalik kindlaks teha. Niisugusel juhul on Euroopa Kohus otsustanud, et sellel isikul ei ole õigust määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 alusel pöörduda tema isikuõiguste väidetava rikkuja vastu kohtusse kahju tekkimise paiga alusel kogu temale tekitatud kahju hüvitamise nõudega (vt 17. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Bolagsupplysningen ja Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, punkt 43). Seevastu võib nimetatud isik selle valikuõiguse tõttu ja samadel alustel kasutada seda õigust ka osalise hüvitise saamiseks, mis on piiratud üksnes kahjuga, mis tekitati selle liikmesriigi territooriumil, mille kohtusse pöörduti.
- 40 Tõrgeteta õigusemõistmise tagamise eesmärgi saavutamist ei sea seega kahtluse alla hageja õigus esitada kahju hüvitamise hagi kohtutele, millel on kohtualluvus tuvastada oma asukohaliikmesriigis tekitatud kahju.
- 41 Lõpuks tuleb märkida, et kohtualluvuse määramine viimati nimetatud kohtutele, et tuvastada üksnes kahju, mis tekkis nende kohtute asukohaliikmesriigi territooriumil, sõltub üksnes tingimusest, et kahjustav teabesisu on sellel territooriumil kättesaadav või on olnud kättesaadav. Nimelt vastupidi määruse nr 1215/2012 artikli 17 lõike 1 punktile c ei sea selle määruse artikli 7 punkt 2 kohtualluvuse määramisel täiendavat tingimust, nagu seda, et isiku tegevus oleks „suunatud sellesse liikmesriiki“, mille kohtusse pöörduti (vt selle kohta 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, punkt 42, ja 22. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, punkt 32).

- 42 See, kui täiendavate tingimuste abil piiratakse võimalust esitada kahju hüvitamise nõue mõnele käesoleva kohtuotsuse punktis 40 nimetatud kohtule, võib olenevalt olukorrast viia selle võimaluse välistamiseni, kuigi käesoleva kohtuotsuse punktis 26 viidatud Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt peab isikul, kes leiab, et talle on kahju tekitatud, olema alati võimalus esitada oma nõue selle paiga kohtusse, kus kahju tekkis.
- 43 Kõike eeltoodut arvesse võttes tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et isik, kes leiab, et teda halvustavaid märkusi internetis avaldades on rikutud tema õigusi ning kes nõuab samal ajal esiteks internetis avaldatud teda puudutavate andmete parandamist ja teabesisu kustutamist ning teiseks selle internetis avaldamisega tekitatud mittevaralise ja varalise kahju hüvitamist, võib pöörduda kohtusse igas liikmesriigis, mille territooriumil on need märkused kättesaadavad või on olnud kättesaadavad, nõudes hüvitist kahju eest, mis tekkis talle liikmesriigis, mille kohtusse on pöördutud, isegi kui selle kohtu kohtualluvusse ei kuulu parandamise ja kustutamise nõude lahendamine.

Kohtukulud

- 44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et isik, kes leiab, et teda halvustavaid märkusi internetis avaldades on rikutud tema õigusi ning kes nõuab samal ajal esiteks internetis avaldatud teda puudutavate andmete parandamist ja teabesisu kustutamist ning teiseks selle internetis avaldamisega tekitatud mittevaralise ja varalise kahju hüvitamist, võib pöörduda kohtusse igas liikmesriigis, mille territooriumil on need märkused kättesaadavad või on olnud kättesaadavad, nõudes hüvitist kahju eest, mis tekkis talle liikmesriigis, mille kohtusse on pöördutud, isegi kui selle kohtu kohtualluvusse ei kuulu parandamise ja kustutamise nõude lahendamine.

Allkirjad